

स वा कर्णो महाबुद्धिः सर्वशस्त्रमृताम्बरः । न मुक्तवान् कथं सूत ताममोघां धनञ्जये ॥

तवापि समतिक्रान्तमेतद्भावलाणे कथं । एनमर्थं महायुद्धे यत्त्वया नावबोधितः । ८२१

॥ सञ्जय उवाच ॥ दुर्योधनस्य शकुनेर्मम दुःशासनस्य च । रात्रौ रात्रौ भवत्येषा नित्यमेव समर्थना ॥

त्वं सर्वसैन्यमुत्सृज्य जहि कर्णं धनञ्जयं । प्रेष्यवत् पाण्डुपाञ्चालानुपभोक्ष्यामहे ततः ।

अथ वा निहतं पार्थ पाण्डुध्वन्यतमं ततः । स्थापयेद्युधि वार्ष्णेयस्तस्मात् कृष्णो निपात्यतां ।

कृष्णो हि मूलं पाण्डूनां पार्थः स्कन्ध इवोद्गतः । शाखा इवेतरे पार्थाः पाञ्चालाः पञ्चसंज्ञकाः ॥

कृष्णाश्रयाः कृष्णबलाः कृष्णनाथाश्च पाण्डवाः । कृष्णः परायणश्चैषां ज्योतिषामिव चन्द्रमाः । ८२२

तस्मात् पर्णानि शाखाश्च स्कन्धश्चोत्सृज्य सूतज । कृष्णं हि विद्धि पाण्डूनां मूलं सर्वत्र सर्वदा ।

हन्याद्यदि हि दाशार्हं कर्णो यादवनन्दनं । कृत्स्ना वसुमती राजन् वशं ते स्थान्न संशयः ।

यदि स निहतः शयीत भूमौ यदुकुलपाण्डवनन्दनो महात्मा । ननु तव वसुधा नरेन्द्र सर्वा सगिरिसमुद्रवना वशं
व्रजेत ।

सा तु बुद्धिः कृताऽप्येवं जागर्ति त्रिदशेश्वरे । अप्रमेये हृषीकेशे युद्धकाले त्वमुद्यतः ॥

अर्जुनश्चापि कौन्तेयं सदा रक्षति केशवः । न ह्येनमैच्छत् प्रमुखे सौतेः स्थापयितुं रणे । ८२३

अन्याश्चास्मै रथोदारानुपास्यापयदच्युतः । अमोघां तां कथं शक्तिं मोघां कुर्यामिति प्रभो ।

यच्चैवं रक्षते पार्थ कर्षात् कृष्णो महामनाः । आत्मानं स कथं राजन् रचेत् पुरुषोत्तमः ।

परिचिन्त्य तु पश्यामि चक्रायुधमरिन्दमं । न सोऽस्ति त्रिषु लोकेषु यो जयेत जनार्दनं ॥

॥ सञ्जय उवाच ॥ ततः कृष्णं महाबाहुं सात्यकिः सत्यविक्रमः । पप्रच्छ रथशार्दूलः कर्षम्प्रति महारथं ।

अथञ्च प्रत्ययः कर्णे शक्तिश्चामितविक्रमा । किमर्थं सूतपुत्रेण न मुक्ता फाल्गुने तदा । ८२४

॥ वासुदेव उवाच ॥ दुःशासनस्य कर्णस्य शकुनिश्च ससैन्यवः । सततं मन्त्रयन्ति स्म दुर्योधनपुरोगमाः ।

कर्णं कर्णं महेष्वास रणेऽमितपराक्रम । नान्यस्य शक्तिरेषा ते मोक्तव्या जयताम्बर ।

च्छते महारथात् पार्थात् कुन्तीपुत्राद्धनञ्जयात् । स हि तेषामतियथा देवानामिव वासवः ।

तस्मिन् विनिहतं सर्वं पाण्डवाः सञ्जयैः सह । भविष्यन्ति हतात्मानाः सुरा इव निरग्रयः ।

तथेति च प्रतिज्ञातं कर्णेन शिनिपुङ्गव । इदि नित्यन्तु कर्णस्य वधो गाण्डीवधन्वनः । ८२५

अहमेव तु राधेयं मोहयामि युधाम्बर । ततो नावासृजच्छक्तिं पाण्डवे श्वेतवाहने ।

फाल्गुनस्य हि तं मृत्युमनिवार्यं युयुत्सतः । न निद्रा न च मे हर्षो मनसोऽस्ति युधाम्बर ।

घटोत्कचे व्यसितां तु दृष्ट्वा तां शिनिपुङ्गव । मृत्योरास्यान्तरान्मुक्तं पश्याम्यद्य धनञ्जयं ।

न पिता न च मे माता न यूयं भ्रातरस्तथा । न च प्राणास्तथा रक्ष्या यथा वीभत्सुराहवे ।

त्रैलोक्यराज्याद्यत्किञ्चिद्वेदन्यत् सुदुर्लभं । नच्छेयं सात्वताहं तदिना पार्थं धनञ्जयं । ८२६

अतः प्रहर्षः सुमहान् युयुधानाद्य मेऽभवत् । मृतं प्रत्यागतमिव दृष्ट्वा पार्थं धनञ्जयं ।

अतश्च प्रहृतो युद्धे मया कर्षाय राक्षसः । न ह्यन्यः समरे रात्रौ शक्तः कर्णं प्रबाधितुं ।